

Lewis Hine/Library of Congress via pingnews

L'última enquesta de l'INSGT presenta l'estat de les condicions de treball en 2007

QSL

L'Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INGST) ha publicat l'enquesta de 2007, que actualitza les dades sobre les condicions amb què les treballadores i els treballadors realitzen les seues tasques. Entre les seues conclusions cal destacar:

- Organització de la Prevenció. Només s'han designat un 55% de delegats de prevenció. Només s'han realitzat estudis preventius en el 25% dels llocs de treball. Els reconeixements mèdic s'han practicat un 51,8%, i només s'ha oferit la possibilitat del reconeixement a un 38,4%.

- Condicions de Seguretat. Un 71% està exposat a risc d'accident, però el percentatge augmenta en els sectors de construcció, mineria, conducció i personal mecànic i soldador.

- Condicions Ambientals. Un 27,5% del personal manipula o respira productes tòxics o nocius. El 24,4% considera poc confortable la temperatura del seu lloc de treball i el 37% que ha de suportar un soroll molest.

- Deficiències en el lloc de treball. Hi ha un 30,7% que manifesta treballar amb deficiències, un 14,7% que diu que disposa de molt poc d'espai, o que ha d'estirar molt el braç (11,5%). Un 75% pateix molèsties musculoesquelètiques, en la zona inferior de l'esquena (40%), el bescoll i el coll (27%) i la zona superior de l'esquena (26%).

- Variables relacionades amb la càrrega mental. Els percentatges d'afectació són elevats: tractar sempre directament amb persones (44,7%), mantindre un nivell d'atenció alt o molt alt (41%) o realitzar tasques molt repetitives i de curta durada (22,1%).

- Factors psicosocials. El 67% troba ajuda entre les seues companyes i els companys, si en demana. Un 54,9% manifesta que en el seu treball té oportunitats d'aprendre. Un 21,4% no pot decidir quan fa vacances. El 23,8% no pot variar el seu mètode de treball, el 23,5% no pot modificar la distribució o durada de les pauses, el 21,9% no pot modificar l'ordre de les tasques i l'11,7% no té llibertat per a posar en pràctica les seues idees.

Per una altra banda, la inestabilitat laboral genera símptomes psicossomàtics i les persones que no disposen de relacions positives manifesten un major grau d'afectació en la seua salut. L'enquesta analitza també altres variables.

Més informació:

<http://www.mtas.es/Insht/statistics/viencu esta.pdf>

És necessari crear i àmbits de treball que afavorisquen el confort de les persones que hi treballen

Disposicions legals mínimes sobre llocs de treball i les seues condicions estructurals

El Reial Decret 486/1997, de 14 d'abril, regulador de les condicions mínimes de seguretat i salut dels llocs de treball, aborda la problemàtica sobre els llocs de treball i les seues condicions estructurals. Tots els elements, màquines, equips i instal·lacions que s'hi relacionen han d'estar ordenats per a configurar un espai perquè qui hi treballa s'hi pugua moure amb llibertat, seguretat i benestar. És necessari, per tant, crear i dissenyar àmbits de treball que afavorisquen el confort de les persones que hi desenvolupen la seua activitat.

Parlar de llocs de treball suposa referir-se a totes les àrees del centre, edificades o no, en les quals les treballadores i els treballadors han de romandre o a les quals poden accedir, pel seu treball. És a dir a tots els locals, incloent-hi serveis higiènics, menjadors, locals de primers auxilis..., a més de les instal·lacions de servei o de protecció annexes.

El reial decret considera dos tipus de locals diferents; és a dir, els que mantenen activitat laboral abans del 23 de juliol de 1997 i els posteriors a aquesta data. Tots, però, han de complir obligatòriament les disposicions mínimes esmentades en els articles i annexos del reial decret i altres disposicions reglamentàries.

S'hi expliquen a continuació algunes de les condicions que, d'acord amb aquest reial decret, s'han d'aplicar als llocs de treball. La guia tècnica completa es pot consultar en: http://www.mtas.es/Insht/practice/G_lugares.htm

■ **Seguretat estructural.** Els edificis i locals dels llocs de treball han de tindre la solidesa i la resistència necessàries per a suportar les càrregues o esforços a què siguen sotmesos.

■ **Espais de treball i zones perilloses.** Les dimensions dels locals han de permetre que es realitze el treball sense riscos per a la seguretat i salut i en condicions ergonòmiques acceptables. Les dimensions mínimes amb què ha de comptar són: tres metres d'alçària des del terra fins al sostre; en locals comercials, de servei, oficines i despatxos, l'altura podrà reduir-se a 2,5 m, 2 m² de superfície lliure i 10 m³ no ocupats per cap persona que hi treballa.

La separació entre els elements materials existents ha de ser suficient perquè es pugui executar la tasca en condicions de seguretat, salut i benestar. En cas de no ser així s'ha de disposar d'espai addicional suficient en un lloc pròxim. Les zones amb risc de caiguda, de caiguda d'objectes o de contacte o exposició amb elements agressius, han d'estar clarament senyalitzades

■ **Sòls, obertures i desnivells i baranes.** Les estadístiques oficials d'accidentalitat mostren que un 10% dels accidents van ser causats per caigudes al mateix nivell. Per això, el terra dels locals de treball ha de ser fix, estable i no esvarós i s'han de protegir les obertures. Les baranes, de materials rígids i amb una altura mínima de 90 centímetres, han de disposar d'una protecció que impedisca el pas o esvarada per davall, i la caiguda d'objectes sobre persones.

■ **Barandats, finestres i Vans.** Els barandats transparents i envidrats han d'estar clarament senyalitzats. Les finestres i obertures d'il·luminació zenital s'han de poder netejar sense cap risc.

■ **Vies de circulació.** Les situades en l'exterior i interior dels locals i edificis, incloent-hi portes, passadissos, escales, escales fixes, rampes, i molls de càrrega, han de poder utilitzar-se segons l'ús previst, de forma fàcil i amb total seguretat.

■ **Portes, rampes i escales fixes i de mà.** Han d'adequar-se a les instruccions dels articles 6, 7, 8 i 9 del Reial Decret 486/1997.

■ **Condicions de protecció contra incendis.** S'han d'ajustar a la normativa sobre condicions de protecció contra incendis. En tot cas, els llocs de treball han d'estar equipats amb dispositius adequats per a combatre els incendis i, si és necessari, amb detectors contra incendis i sistemes d'alarma. Els dispositius que no siguen automàtics han de ser fàcilment accessibles i manipulables. La senyalització s'ha d'adequar al Reial Decret 485/1997.

■ **Instal·lació elèctrica.** A més de la normativa específica, les instal·lacions elèctriques no han de comportar riscos d'incendi o explosió. El personal ha d'estar degudament protegit contra els riscos d'accident causats per contactes directes o indirectes. La instal·lació elèctrica i els dispositius de protecció han de tindre en compte la tensió, els factors externs i la competència de les persones que tenen accés a parts de la instal·lació.

■ **Minusvàlids.** Els llocs de treball i, en particular, les portes, vies de circulació, escales, serveis higiènics i llocs de treball, utilitzats o ocupats per persones amb minusvalideses, han d'estar habilitats.

■ **Ordre, neteja i manteniment.** Les zones de pas, eixides i vies de circulació dels llocs de treball i, especialment, les previstes per a l'evacuació en casos d'emergència, han de romandre lliures d'obstacles.

Els llocs de treball, incloent-hi els locals de servei, s'han de netejar periòdicament i els residus de substàncies perilloses que puguen originar accidents o contaminar l'ambient de treball, s'han d'eliminar amb rapidesa.

■ **Condicions ambientals en els llocs de treball.** S'han d'evitar les temperatures i les humitats extremes, els canvis bruscs de temperatura, els corrents d'aire, les olors desagradables, la irradiació excessiva i, en particular, la radiació solar a través de finestres, llums o barandats envidrats.

■ **Temperatura.** En els locals de treball tancats la temperatura ha d'estar entre 17° C i 27° C si el treball és sedentari. La temperatura dels locals on es realitzen treballs lleugers ha d'estar entre 14° C i 25° C.

■ **Humitat.** La humitat relativa ha d'estar entre el 30% i el 70%, excepte en els locals on existisquen riscos per electricitat estàtica en els quals el límit inferior serà del 50%.

■ **Ventilació.** No hi ha d'haver exposició freqüent o continuada a corrents d'aire la velocitat del qual excedisca els límits

següents: treballs en ambients no calorosos: 0,25 m/s; treballs sedentaris en ambients calorosos: 0,5 m/s; treballs no sedentaris en ambients calorosos: 0,75 m/s .

■ **Il·luminació dels llocs de treball.** La il·luminació de cada zona o part d'un lloc de treball ha d'adaptar-se a la característiques de l'activitat que s'hi efectue, tenint en compte els riscos per a la seguretat i salut dels treballadors dependents de les condicions de visibilitat i les exigències visuals de les tasques.

Sempre que siga possible la il·luminació natural serà predominant, i es complementarà amb una il·luminació artificial. Si no és així s'utilitzarà preferentment la il·luminació artificial general, complementada amb una de localitzada quan, en zones concretes, es requereixen nivells d'il·luminació elevats.

TAULA AMB ELS NIVELLS MÍNIMS D'IL·LUMINACIÓ

Zona o part del lloc de treball on s'executen tasques amb:	Nivell mínim d'il·luminació (lux)*
Exigències visuals baixes	100
Exigències visuals moderades	200
Exigències visuals altes	500
Exigències visuals molt altes	1.000
Àrees o locals d'ús ocasional	50
Àrees o locals d'ús habitual	100
Vies de circulació d'ús ocasional	25
Vies de circulació d'ús habitual	50

(*) El nivell d'il·luminació d'una zona en què es duga a terme una tasca s'adaptarà a l'altura a què aquesta es porte a efecte. En el cas de zones d'ús general a 85 cm de terra i en el de les vies de circulació arran de terra la il·luminació dels llocs de treball, pel que fa a la distribució i altres característiques, ha de complir les condicions següents:

- La distribució dels nivells d'il·luminació ha de ser tan uniforme com siga possible.
- S'han de mantindre uns nivells i contrastos de luminància adequats a les exigències visuals de la tasca, tot evitant variacions brusques de luminància dins de la zona d'operació i entre aquesta i els seus voltants.
- S'ha d'evitar l'enlluernament directe produït per la llum solar o per fonts de llum artificial d'alta luminància. En cap cas, es col·locaran sense protecció en el camp visual.
- També s'han d'evitar els enlluernaments indirectes produïts per superfícies reflectants situades en la zona d'operació o les seues proximitats.
- En la zona de treball s'han d'usar sistemes o fonts de llum que no perjudiquen la percepció dels contrastos, la profunditat o la distància entre objectes, que produïsquen una impressió visual de intermitència o que puguen donar lloc a efectes estroboscòpics.

■ **Serveis higiènics i locals de descans**

Aigua potable. Els llocs de treball disposaran de prou aigua potable i fàcilment accessible.

Vestidors, dutxes, lavabos. S'ha de comptar amb locals de

lavabo amb espills, lavabos amb aigua corrent —calenta si cal—, sabó i tovalloles individuals o un altre sistema d'eixugada amb garanties higièniques. També dutxes d'aigua corrent, calenta i freda, quan es realitzen habitualment treballs bruts, contaminants o que originen una sudoració elevada. En aquest cas, s'ha de subministrar els mitjans especials de neteja que siguen necessaris.

Local de descans. Si la seguretat o la salut ho exigeix, pel tipus d'activitat o del nombre de treballadors, aquests disposaran d'un local de descans de fàcil accés. Les seues dimensions i la seua dotació de taules i seients amb respallers seran suficients per al nombre de treballadors que hagen d'utilitzar-los simultàniament.

Les treballadores embarassades i mares lactants han de tindre la possibilitat de descansar gitades en condicions adequades.

Si no hi ha locals de descans i el treball s'interromp regularment i freqüentment, disposaran d'espais on els treballadors puguen romandre durant aquestes interrupcions, si la seua presència en la zona de treball durant aquestes suposa un risc per a la seua seguretat o salut o per a la de tercers. Tant en els locals de descans com en els espais esmentats en l'apartat anterior han d'adoptar-se mesures adequades per a la protecció dels no fumadors contra les molèsties originades pel fum del tabac.

Els llocs de treball han de complir les disposicions mínimes establides en el reial decret quant a les seues condicions constructives, ordre, neteja i manteniment, senyalització, instal·lacions de servei o protecció, condicions ambientals, il·luminació, serveis higiènics i locals de descans, i material i locals de primers auxilis. L'empresari és el responsable d'adoptar les mesures necessàries perquè la utilització dels llocs de treball no origine riscos per a la seguretat i salut dels treballadors i les treballadores o, si això no fóra possible, perquè tals riscos es reduïsquen al mínim. L'empresari també ha de garantir, segons l'article 18 de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals, que el personal treballador i els seus representants reben una informació adequada sobre les mesures de prevenció i protecció que hagen d'adoptar-se en aplicació del present reial decret.

QSL · ÈPOCA I - N.º 2 · Març 2008 · INTERSINDICAL VALENCIANA · DIRECTOR: Joan Blanco · **COORDINACIÓ:** Rosa Roig, Carmen Gómez Gomis · **COL·LABORADORS:** J. Luís González, Mati Sancho, Domingo Ortola Pla, Encarna García Andrés · **PRODUCCIÓ:** Pep Ruiz · **DISSENY I MAQUETACIÓ:** Gràcia Ausiàs, Jordi Boluda, Amadeu Sanz · **ADMINISTRACIÓ, REDACCIÓ I PUBLICITAT:** Juan de Mena, 18, baix. 46008 València. T. 963919147 · F. 963924334 · www.intersindical.org · **IMPRIMEIX:** Bronte Graf, S. L. · Cutlerers, 18. Alaquàs. · T. 961515017 · **TIRATGE:** 2.000 exemplars

La Generalitat incompleix la llei de prevenció

STAPV actua amb fermesa davant les denúncies i el mal estat dels centres de treball

STAPV està intervenint de manera molt activa davant les denúncies per l'estat caòtic i precari d'alguns locals que depenen de la Generalitat. Les intervencions, sempre a petició de les treballadores i els treballadors, s'han realitzat en dependències de les conselleries de Benestar Social, Territori i Habitatge, Agricultura, Justícia i Administracions Públiques, Sanitat, Cultura, Educació i Esports. També s'han produït intervencions en distints organismes públics: l'Escola Valenciana d'Estudis per a la Salut (EVES), l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA) i la Filmoteca Valenciana. Atesa la gravetat de les denúncies arribades al Sindicat, les delegades i delegats de prevenció han atés tant les peticions de la seua afiliació, com les de la resta de personal afectats. Les intervencions sindicals davant l'administració valenciana han estat immediates i fermes.

El Sindicat ha denunciat en diverses ocasions que la Generalitat incompleix l'obligació d'avaluar el conjunt de llocs i centres de treball, segons prescriu la Llei 31/95 de Prevenció de Riscos Laborals (LPRL). Les avaluacions practicades són en tot cas desconegudes perquè els òrgans de participació no han funcionat, com l'STAPV ha denunciat de manera reiterada.

Dues mostres serveixen per a il·lustrar els problemes amb què s'enfronta el personal que treballa en l'administració del Consell. En primer lloc, el Sindicat s'ha interessat per l'estat de l'edifici ubicat al carrer Colom, 66, de València, propietat de la Conselleria d'Educació. En una primera intervenció, a instàncies dels treballadors de l'edifici, i d'acord amb la LPRL, les delegades i delegats de l'STAPV visiten les diferents plantes i detecten diversos problemes estructurals en la quarta i la cinquena planta. Es redacta i es presenta un informe, maig de 2004, tant a l'administració i al seu servei de prevenció de riscos laborals —responsable de l'avaluació dels riscos— com al comitè de seguretat i salut laboral, òrgan representatiu del personal de la Conselleria en matèria de prevenció. La resposta de l'administració, la formula el cap de Servei de Prevenció, després de practicar una avaluació de riscos en l'edifici. En l'informe, el responsable de la Conselleria reconeix l'existència de deficiències i determina les actuacions que cal realitzar per a resoldre-les.

Dos anys més tard, el Sindicat fa una segona actuació en el mateix edifici i sol·licita la intervenció urgent de totes les conselleries que disposen de serveis ubicats en l'edifici. En aquesta ocasió, l'administració pretenia traslladar a la planta cinquena de l'edifici el personal adscrit a la Conselleria d'Universitat, Ciència i Empresa. El trasllat, sense l'aval de cap informe tècnic, suposava per a les persones afectades un considerable increment de càrregues estructurals. Finalment, es va aconseguir la paralització del trasllat.

STAPV també ha intervingut a Dénia, en el local de la Inspecció de Serveis Sanitaris, dependent de la Conselleria de Sanitat. Aquest servei va ser evacuat inicialment d'un edifici per perill de sol·lida i va ser ubicat provisionalment en unes altres instal·lacions. Un any més tard, persisteix la mateixa provisionalitat, fins i tot amb

previsiones d'allargar l'estada. Responsables del Sindicat visiten les instal·lacions, constaten l'existència de riscos per falta d'espai, ventilació, adequació tèrmica i il·luminació, i ho comuniquen a la Conselleria de Sanitat, mitjançant un informe del sindicat i una sol·licitud d'una avaluació de riscos per part del Servei de Prevenció de la Conselleria. Responsables sindicals, de l'Àrea de Prevenció de Salut, s'entrevisten amb els responsables de Patrimoni de les conselleries de Sanitat i Hisenda i exigeixen una solució ràpida. Per l'agost de 2007 s'aconsegueix finalment el trasllat del personal afectat de manera definitiva.

ENSENYAMENT Sostres d'amiant

Continuen pendents les avaluacions inicials de riscos en els centres de treball, una obligació legal que preveu la Llei 31/95. Les conseqüències d'aquest incompliment s'han manifestat, per exemple, en l'Escola Oficial d'Idiomes de València, l'institut L'Encantà, de Rojals, o els col·legis Divina Aurora, de Tavernes, i l'EPA d'Almassora. STEPV s'ha adherit a les exigències formulades pels centres de retirar els sostres d'amiant. És el cas del centre d'FPA d'Oliva, el col·legi Rei en Jaume de Xirivella o l'institut Sivera Font de Canals, tots amb les seues instal·lacions molt deteriorades. Cal recordar que com indica l'Ordre de 7/12/2001, l'amiant, "en alliberar fibres, està associat amb la mesotelioma, l'asbestosi i el càncer de pulmó".

UNIVERSITAT Riscos psicosocials a la Universitat de València (UEVG)

Enguany, la Universitat de València, per acord del Comitè de Seguretat i Salut (CSS), farà una segona avaluació de riscos psicosocials aplicant dos qüestionaris creuats (Istas-21 i Health and Safety Executive). La primera avaluació, el curs 2004-2005, posà de manifest que el col·lectiu de PAS (personal d'administració i serveis) era el més exposat. El CSS aprovà, la constitució d'una Comissió de Riscos Psicosocials, formada per cinc

membres de l'administració i cinc delegats sindicals de Salut Laboral, (STEPV-Iv, UGT, CGT, CCOO, CSIF) que s'encarregarà d'establir procediments per a recollir informació objectiva sobre les queixes rebudes en matèria de riscos psicosocials, el seguiment de cadascun dels casos que es denuncien i l'elaboració de propostes per a la resolució.

SANITAT Inundacions de matèries fecals en un centre d'atenció primària de Pintor Stolz

STSPV-Iv ha denunciat la situació inadmissible en què es troba la consulta mèdica del centre d'atenció primària del carrer Pintor Stolz, al barri Nou Moles de València, un fet greu que, segons les denúncies dels treballadors i les treballadores, es produeix de forma cíclica des de fa molts anys, l'última pel gener passat. El personal del centre sanitari ha alertat de la presència d'aigües fecals sobre el pis dels baixos, una inundació que provoca una insuportable pudor. De fet, els tècnics de la Generalitat van arribar a extraure'n uns 3.000 litres de residus fecals dels albellons. Aquests accidents han provocat irritacions oculars, mals de cap i marejos deguts a les fortes emanacions. El Sindicat ha exigint la construcció immediata d'un nou centre sanitari, una antiga promesa que s'ha d'alçar en un solar del mateix barri.